

Ауданда көріктендірудің және үй жануарларын күтіп ұстаудың қағидалары туралы

Күші жойған

Павлодар облысы Ертіс аудандық мәслихатының 2009 жылғы 28 желтоқсандағы N 152-23-4 шешімі. Павлодар облысы Ертіс ауданының Әділет басқармасында 2010 жылғы 1 ақпанда N 12-7-94 тіркелген. Күші жойылды - Павлодар облысы Ертіс аудандық мәслихатының 2012 жылғы 10 қазандағы N 41-10-5 шешімімен

Ескерту. Күші жойылды - Павлодар облысы Ертіс аудандық мәслихатының 2012.10.10 N 41-10-5 шешімімен.

Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңына сәйкес, аудандық мәслихат

Ш Е Ш І М

Е Т Е Д І :

1. Қоса беріліп отырған ауданда көріктендірудің және үй жануарларын күтіп ұстаудың қағидалары бекітілсін.

2. Бұрын қабылданған аудандық мәслихаттың 2005 жылғы 28 қазандағы (IV сайланған, XXI сессиясы) "Ертіс ауданындағы елді-мекендерді көріктендірудің, санитарлық жағдайды қамтамасыз етудің және олардың аумағындағы жасыл желектерді сақтаудың ережелері туралы" N 101-21-3 шешімнің (2005 жылғы 9 қарашадағы МТН 12-7-15)" күші жойылсын.

3. Осы шешім бірінші ресми жарияланған күннен 10 күнтізбелік күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

4. Осы шешімнің орындалуын бақылау экология және табиғатты пайдалану, әлеуметтік саясат, ұлтаралық қатынастарын сақтау, заңдылық және тәртіп құқығы бойынша тұрақты комиссиясына жүктелсін.

Сессия төрағасы

Х. Зейнішев

Аудандық мәслихаттың хатшысы

Х. Зейнішев

Аудандық мәслихаттың

(IV сайланған, XXIII сессия)

2009 жыл 28 желтоқсандағы

N 152-23-4 шешімімен бекітілді

Ауданда көріктендірудің және үй жануарларын күтіп ұстаудың қағидалары

Ауданда көріктендірудің және үй жануарларын күтіп ұстаудың қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) Қазақстан Республикасының "Әкімшілік құқық

бұзушылық туралы" Кодексіне, Қазақстан Республикасының Экологиялық Кодексіне, Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жергілікті басқару және өзін-өзі басқару туралы", "Ветеринария туралы" Заңдарына сәйкес ауданда көріктендірудің, санитарлық тазалаудың, тазалықты сақтаудың, аумақтарды тазалау, үй жануарларын күтіп ұстау ұйымдастыруын заңды және жеке тұлғалардың қатынасын реттеу үшін ж а с а л ы н д ы .

Қағидалардың мақсаты ауылдық елді мекендерінің аумақтарын жазғы және қысқы мерзімде күтіп ұстау тәртібін белгілеу, жинау жұмыстарын орындау тәртібін анықтау, көлік қозғалысының және жаяу жүрушінің қауіпсіз болуы үшін тиісті жағдай және тазалықты қамтамасыз ететін жұмыстарды орындау барысына т а л а п қ о ю б о л ы п т а б ы л а д ы .

Қағидалар Ертіс ауданының аумағында орналасқан барлық ведомстволарға, кәсіпорындарға, ұйымдарға және азаматтарға, ғимараттардың, құрылыстардың иелері болып табылатын жалға алушыларға міндетті.

1. Жалпы ережелер

1. Қағидаларда қолданылатын түсініктер:

қалдықтар - өндіру және қолдану процесінде пайда болған шикі зат, материал , жартылай фабрикат қалдықтары және сонымен қатар өзінің тұтынушылық қасиетін жоғалтқан тауарлар (өнім);

қатты тұрмысты қалдықтар - тұрғын үй және қоғамдық ғимараттарды пайда болатын қалдықтар (тұрғын үйлерді ағымдық жөндеуден пайда болатын қалдықтар қоса алғанда), от жағу орындарында от жағатын құрылғылардан түсетін қалдықтар, түскен жапырақтар және үй шаруашылығының ірі құралдары;

санитарлық тазалау - қалдықтарды жинау, залалсыздандыру, қайта өңдеу ж ә н е к ө м у ;

қалдықтарды шығару (кетіру) - қалдықтарды арнайы бөлінген жерлерге т а с ы м а л д а у ;

аумақтарды көріктендіру - ауданның әкімшілік аумағында адамның жақсы өмір сүруіне қолайлы жағдайды қамтамасыз ету үшін жасалған элементтер мен ж ұ м ы с т а р ж и ы н т ы ғ ы ;

инженерлік жүйе және құрылғылар, байланыс-инженерлік көріктендіру тұрғындармен кәсіпорындарды жылумен, сумен, электрэнергиямен, байланыспен қамтамасыз етудің, сонымен қатар аудан аумағындағы беткі қабаттардағы судан т а з а р т у д ы ң б а с т ы э л е м е н т т е р і ;

көк шалғындар - сәулет - ландшафтық әсемдеу мен көріктендіру деңгейін көтеру, санитарлық-гигиеналық шарттарды қамтамасыз ету үшін жоспарлық

элементтері (газондар, гүлзарлар, ағаштар, бұталар);
жер жұмыстары - аумақтарды қазу, үймелерді төгу, қайта көму, шұңқырлар қазу істерімен байланысты жұмыстар;
жер пайдаланушы - аудан аумағында жерді пайдалану құқығы бар немесе жеке меншік жер уческесі бар жеке немесе заңды тұлға;
бөлінген аумақ - жергілікті мемлекеттік органының шешіміне сәйкес жер пайдаланушының меншігіне объекті орнату (ғимарат, құрылыс, транспорт магистралі және т.б.) үшін берілген жер уческесі;
қалдықтарды залалсыздандыру - қалдықтарды өңдеу, соның ішінде қалдықтарды адам денсаулығына және қоршаған ортаға зиянды әсеріне жол бермеу мақсатында арнаулы учаскелерде оларды өртеу және залалсыздандыру;
қоқыс шығару - мамандандырылған ұйым көрсететін коммуналдық қызмет, қалдықтарды жинау, шығарып тастау, залалсыздандыру, қайта өңдеу және көму;
мамандандырылған ұйым - арнаулы көлігі бар және қоқыс шығару саласында кәсіпкерлікпен айналысатын заңды және жеке тұлғалар;
қоқыс шығаруға арналған тариф - қызмет көрсетуге қажетті шыққан шығынды толығымен қайтаруды және кіріс алу мүмкіндігінің ескеретін, мамандандырылған ұйымының тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ететін өкілетті орган бекіткен қызмет бағасы;
қоқыс төгетін орын - қоқыстарды көметін және жинауға арналған жалпы пайдалану үшін арнаулы орын;
үй жай - тұрғын үй (үй, пәтер) және тұрғын үй емес (әкімшілік, сауда, өнеркәсіптік, мәдениет тұрмыстық және тағы басқа бағыттағы) ғимараттар;
өкілетті орган - құқықтық қатынастар саласында өкілеттілік берілген мемлекеттік орган.

2. Аудан аумағын тазарту және санитарлық тазалау жүйесі аудан аумағында жиналған көше қоқысын және басқа тұрмыстық қалдықтарды тиімді жинау, жылдам жою, нық зиянсыздандыру және экономикалық тиімді тұрмыстық қалдықтарды тиімді пайдалану (шаруашылық - тұрмыстық, соның ішінде тұрғын үй және қоғамдық ғимараттардан, сауда кәсіпорындарынан, қоғамдық тамақтандыру және мәдени тұрмыстық бағыттағы) қарастырады және үй-жайларды және жалпы пайдаланылатын аумақтарды жазғы және қысқы мерзімде күтіп ұстауды қоса алады.

3. Ауыл аумақтарының санитарлық жағдайын өз деңгейінде қамтамасыз ету үшін санитарлық тазалау мен жинау жөніндегі жұмысын ұйымдастыру жүйелі - жоспарлы және өтініш тәртібінде мемлекеттік коммуналды шаруашылық және жеке сектордың арнаулы көлігімен жүзеге асырылуы тиіс.

4. Жоспарлы-үнемі жүйені ұйымдастыру және қалдықтарды шығару тәртібін санитарлық-эпидемиологиялық қызметтің келісімі бойынша өкілетті органмен

а н ы қ т а л а д ы .

5. Жалпы пайдалану орындарын жинау шарт негізінде арнаулы кәсіпорындарға жүктеледі. Бөлінген учаскелер аумағын жинауға субъектілерді бекіту нақты жерді пайдалану шекарасында немесе атқарушы органмен шарт жасау негізінде бекітіледі.

6. Тұрғын үйлерге кіреберіс жолдарды, аула аумақтарын тазалау жеке үй иелеріне жүктеледі;

көшелер, үй арасындағы жолдар, егілген ағаштар - мамандандырылған пайдалану ұйымдарына;

аумақтар мен тротуарлар - осы араға орналасқан (шекаралас) ұйымдарға, кәсіпорындарға, мекемелерге жүктеледі.

7. Жаңар-жағар май құю стансалары (ЖМС) орналасқан 15 метр радиустағы аумақты тазалықты күтіп ұстау және тазалауды ЖМС қызметкерлері жүзеге асырады.

8. Сауда нүктелері орналасқан 5 метр радиустағы аумақтарды жинау және тазалау жөніндегі жұмысты меншіктің барлық түріндегі сауда ұйымдарының басшылары қамтамасыз етеді.

9. Кәсіпорындардың, құрылыс алаңдарының, қоймалардың, баздардың, оларға кіре беріс аумақтарды тазалау осы ұйымдардың немесе мамандандырылған ұйымдардың құралдарының күшімен жүзеге асырылады.

10. Ауылдық аумақтардың басқа учаскелерін (стадиондар, базарлар, жәрменке өткізу орындары, ашық автомобиль тұрақтары, ауыл шаруашылық жерлері) тазалықты ұстау жер пайдаланушыларға жүктеледі.

11. Құрылыс, күрделі және ағымдағы жөндеу объектілеріне жақын аумақтарды тазалықта ұстау, осы жұмыстарды орындайтын құрылыс- жөндеу ұйымдарына жүктеледі.

12. Қатты және сұйық қалдықтарды залалсыздандыру, үю және көму арнаулы бөлінген учаскелерде өткізіледі.

13. Қалдықтарды арнаулы бөлінбеген жерге апарып төгуге және ауыл шаруашылығы алаңдарына апарып көмуге тыйым салынады.

14. Көріктендіру және аумақтарды тазалау жөніндегі жұмыс қысқы және жазғы болып бөлінеді, ол жүйелі, мерзімді түрде және апат кезінде жүргізіледі.

15. Жүйелі түрге: сыпыру, жуу, су құю, қар күреу және мұздан тазарту жатады.

16. Мерзімді түрге-топырақ жиынтығын, түскен жапырақтарды жинау, су құбырын тазалау, жол бойындағы шөптерді шабу жатады.

17. Апат кезіндегі түрге (қар жауғанда, көк тайғақта, боран болғанда) - жолдарға құм-тұз, хлорид және басқа да реагенттер себу, қарды күреу және жинау, жол қиылыстарын қардан тазалау жатады.

2. Жалпы пайдаланылатын орындарды күтіп ұстау және тазалау

18. Парктерді, көпшілік демалатын және басқа да жалпы пайдаланылатын орындардың аумағы Қағидалардың 1 бөлімінде бекітілген талаптарға сәйкес ұ с т а л а д ы .

19. Барлық алаңдар мен көшелерде, басқа жерлерде де жеткілікті түрде у р н а л а р қ о й ы л у ы т и і с .

20. Урналарды таза ұстауға өзіне бекітілген аумақты тазалауды жүзеге асыратын ұйымдарға, кәсіпорындарға және мекемелерге жүктеледі.

21. Сауда ғимараттарында, офистерде, үй жайларда иелері урнаны кіре б е р і с к е қ о я д ы .

22. Урна таза ұсталуы тиіс, толысымен тазартылады, кем дегенде жылына екі р е т с ы р л а н а д ы .

23. Тауар қорын дүңгершектер мен дүкендер жанында жинауға, сондай-ақ маңайдағы аумақты қойма ретінде пайдалануға тыйым салынады.

24. Заңды және жеке тұлғалар өздеріне бекітілген аумақтарында:

1) егілген ағаштардың сақталуын қамтамасыз етуге, ол үшін толық агротехникалық шаралар кешенін өткізуге, атап айтқанда: суғару, отау, құрғақ бұтақтарын кесу, ағаш діңін тазалау, түбіршіктерін алып тастау, тыңайтқыш салу , кесілген жерлерін дезинфекциялау, сондай-ақ, арам шөптерді жою үшін м е х а н и к а л ы қ ө н д е у жү р г і з с і н ;

2) жүйелі түрде ауыл шаруашылығының зиянкестерімен, арам шөптермен өз к ү ш і м е н кү р е с жү р г і з с і н ;

3) жапырақ түсетін мерзімде түскен жапырақтарды жинау, жиналған жапырақтарды арнаулы бөлінген учаскеге апаруға, жапырақтарды тұрғын үйлер аумағында және парктерде өртеуге тыйым салынады;

4) жасыл қордың сақталуын қамтамасыз етеді.

25. Жердің жоғарғы қабатын бұзу мен байланысты өндірістік және құрылыс ұйымдары меншік түріне қарамастан жердің жоғарғы құнарлы қабатын сақтап, пайдалануға, сондай-ақ жұмыс барысында бүлінген жер учаскелерін құрылыс аяқталысымен өз есебінен қалпына келтіруге міндетті.

3. Көшелер мен жол құрылыстарын күтіп ұстау тәртібі

26. Көшелер, жолдар және жол құрылымдары жалпы пайдалануға арналған мемлекеттік меншік болып табылады.

27. Көлікпен тасымалданатын көшелерді ластайтын жүктер көшелерді

ластамау үшін дұрыс жабылуы тиіс.

28. Барлық көше пайдаланушылардың және көліктерді кедергісіз өтуге жағдай жасауды қамтамасыз етеді.

29. Тыйым салынады:

1) көк шалғындарды, жол қозғалысын реттейтін құралдарды, белгілерді, жол құрылғыларын және жолдар мен көшелерді бұзу;

2) көшелер, жолдар, құрылыстар және ғимараттарға кіре беріс жолдар мен сонымен қатар өрт су көздерін қоршау.

30. "Ертіс ауданының тұрғын үй–коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар тасымалдау көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі берген жолдарды бұзуға байланысты жазбаша рұқсат (ордер) бар болған жағдайда жеке және заңды тұлғалар жер жұмыстарын жүргізе алады.

4. Үй жайларды күтіп ұстау және тазалау

31. Үй жайларды тұрмыстық қалдықтардан тазарту жүйелі түрде жоспар бойынша өткізіледі.

32. Қатты тұрмыстық қалдықтарды қоқыс таситын көлікпен, сұйық қалдықтарды канализация жоқ үй құрылыстардан – ассенизатор вакуум көлігімен шығарылады.

33. Меншік иесінің қолында мамандырылған ұйыммен қоқыс және тұрмыстық қалдықтарын шығару қызметіне, шығару кестесіне шарты орындалатыны жұмысқа төлемақы болса қоқыстың өз уақытында шығарылмауына шарт жасалған мамандандырылған ұйым жауапты.

5. Ғимараттардың алдың мен аумақтарды көріктендіру

34. Ғимараттың және оларға жанаса орналасқан аумақтарды сәулет келбетін сақтау үшін, оларға сауда орындарын орналастыру кезінде, осы объектілерді пайдаланушылар құрылыс және сәулет органдарымен келісілген және дайындалған жобаға байланысты ғимараттың және оларға жанаса орналасқан аумақтарды көріктендіру шараларын орындау қажет.

35. Шаралар келесі жұмыстардың орындалуымен қоса жобада қарастырылған көлемде:

- 1) ғимараттардың алдын үрлеу (сырлау, ақтау);
- 2) орнатылған күнқағарлар ғимараттың жалпы келбетіне сәйкес болуы тиіс;
- 3) аумақты көріктендіру жұмыстары бойынша тротуарлар жасау, көліктер тұрағы және кіре беріс жолдарын, көк шалғындар, газондар жасау;
- 4) көріктендірудің элементтерін орнату - көп пәтерлі тұрғын үйлердің аумағында орындықтар, балалар ойнайтын алаң, қоршаулар, урналар,

орындықтар орналастыру;

5) ғимарат маңындағы аумағын жарықтандыруға жеткілікті жарық беру шамдарын орнату (түсті жарнамалар);

6) бірыңғай сәулеттік стильге сай маңдайшаларды бекіту.

36. Кәсіпорындар, мекемелер, үй құрылыстарының иелері:

1) ғимараттың техникалық түзулігін, шаруашылық және тұрмыстық құрылыстардың, олардың сыртқы келбетін дұрыс ұстауын, жөндеу жұмыстарын уақытында жүргізеді;

2) құрылыс және сәулет органдарымен келісілген жобалары бойынша көк шалғындарды отырғызу, жағы кезеңде арам шөптерді жүйелі түрде жояды.

6. Инженерлік құрылыстарды және коммуникацияларды тазалау және күтіп ұстау тәртібі

37. Құрылыстар мен коммуникациялардың жобасын әзірлеу барысында жобалау ұйымдары:

1) құрылыс учаскесіндегі ағаштар мен бұталардың сақталуын қамтамасыз ету жұмысын ұйымдастыру тәртібін әзірлейді;

2) құрылыс жұмысының сметасында қалпына келтірудің төлем ақысы, егер ағаштар қайта отырғызылатын жағдайда ағаштарды қайта егу жұмысының қосымша төлем ақысын қарастырады.

38. Құрылыс жүргізілетін мерзімге құрылыс ұйымына негізгі магистраль бойымен салынып жатқан құрылыстан 600 метр ұзындықпен күн сайын тазалау үшін жол учаскесі бекітіледі.

39. Бұзылған құрылыс орнындағы құрылыс алаңдары құрылысты бұзу басталғанға дейін периметр бойынша толық қоршалуы тиіс.

40. Шектелген жерде көлік жүруі аз болуы тиіс.

41. Аудан ауылдарының аумағындағы көшелердегі, ауыл ішіндегі жер және құрылыс жұмыстарын заңды және жеке тұлғалар осындай жұмыстарды атқару құқығын рұқсат беретін өкілетті органның келісімімен бекітілген тәртіпке сәйкес жүзеге асырады.

42. Сусымалы және көшелерді ластайтын басқа да жүктер көшелерді ластамау үшін ұқыпты жабылуы тиіс.

7. Елді мекендердің аумағындағы құрылыстарды бұзу және сұрыптау

43. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес заңдылықты қамтамасыз етілгеннен кейін тозығы жеткен құрылыстардан аумақтарды тазарту жұмыстары жүргізіледі.

44. Осы жұмыстар қажетті машиналар мен механизмдердің және осы

жұмысты атқара алатын жұмысшыларды тартумен атқарылады.

45. Ғимараттардың үш метрден асатын жер асты шұңқырлары мен траншеялар қабаттап тығыздау көмілуі тиіс.

46. Бұзу жұмыстары жүргізілгеннен кейін жер учаскесі рекультивацияға жатады.

8. Қағидалармен тыйым салынатын іс-әрекеттер

47. Тыйым салынады:

1) көшелерде, тротуарларға, үй жанындағы газондарға құрылыс материалдарын, ағаш, көмір, шөп, сабан, улы химикаттар, металл сынықтарын, минералдық тыңайтқыштар және басқа да материалдарды үю;

2) жолдың көлік жүретін бөлігінде және тротуарларда қоршалмаған канализация, су құбырлары және басқа да құдықтарды ашық қалдыру;

3) сусымалы және сұйық заттарды жабдықталмаған кузовтармен тасу;

4) жол жөндеу жұмыстарын жүргізгенде құрылыстарды бұзу (жолдарды, бордюрлерді, құдық қақпақтарын, т.б.), сондай-ақ оларды топырақпен жабу;

5) канализация мен су құбырларындағы апат салдарын жөндегенде тротуарларға, газондарға, көшенің көлік жүретін бөлігіне су жіберу;

6) кәсіпорындар, ұйымдар аумағында, көшелерде, тұрғын үй кварталдарда, жеке учаскелерде қоқысты, жапырақтарды өртеу;

7) ағаштарды электр желісін, сымдарды тарту, алтыбақан орнату үшін пайдалану.

9. Ит пен мысықтарды күтіп ұстау

48. Жануарлардың иелері:

1) жануарларды биологиялық ерекшеліктеріне сәйкес ұстауға, ауырған жағдайда ветеринарлық көмек етуге апарады;

2) мемлекеттік ветеринарлық мекемелер қызметкерлердің талабы бойынша жануарларды уақытында қарау, диагностикалық тексеру және алдын ала емдеу шараларын өткізу үшін апарады;

3) айналадағы адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қажетті шара қабылдайды;

4) ұстай алатын мүмкіндігі болмаған жағдайда оларды басқа қолға немесе ветеринарлық мекемеге тапсырады;

5) ұстаған жануарларының өлігін тек арнаулы бөлінген жерге ғана көмуге шығарады.

49. Елді мекендердің аймақтарында иесіз жүрген жануарлар қаңғырған деп саналады, мамандырылған қызметтермен аулауға жатады.

50. Тыйым салнады:

1) иттерді тұмылдырықсыз, тізгінсіз серуенге және көпшілік жалпы пайдаланатын орындарға шығару;

2) иттерді жалпы пайдаланылатын орындарға ұстау;

3) жануарлардың жалпы пайдаланылатын орындарды, балалардың спорт алаңдарын, газондарды, тротуарларды және т.б. ластау.

Жануарлардың серуенде қалдырған нәжістерін, газондар мен тротуарларды қоса алғанда, олардың иелері жинайды.

10. Заңды және жеке тұлғалардың Қағидаларды бұзу үшін жауапкершілігі туралы

51. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға және Қазақстан Республикасының "Әкімшілік құқық бұзушылық туралы" Кодексіне сәйкес Қағидалардың бұзылғанына кінәлі жеке және заңды тұлғалар жауапкершілікке т а р т ы л а д ы .

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес келтіргеннен материалдық залал өтеу міндеттерінен, әкімшілік жауапкершілік шаралар қолданудан және жіберілген бұзушылықты жою міндетінен босатпайды.